

Kultur og Fritid

Medlemsblad for Fritid&Samfund nr. 2. 2019

Temaer:

Den kommende revision af folkeoplysningsloven.

Tolkninger af folkeoplysningsloven med fokus på lokaletilskud.

Tendenser i tiden: Ny asketisk livsstil.

Forord

Med dette nummer kommer Fritid&Samfunds blad i et mindre og mere printervenligt format. Samtidig vil der gennem lovtolkninger og beskrivelse af nye udviklingstendenser og politiske initiativer, være mere fokus på de konkrete sager og problemer som aktørerne på folkeoplysningsområdet står overfor. Medlemmer af Fritid&Samfund får desuden i de næste numre mulighed for at stille spørgsmål til vores ekspertpanel i lovtolkninger af folkeoplysningsloven og tilgrænsende lovområder.

Det er vores håb, at disse ændringer vil blive godt modtaget.
Redaktionen.

Indholdsfortegnelse

Den kommende revision folkeoplysningsloven...3

Lokaletilskud...7

Er vi på vej mod en ny asketisk livsstil affødt af klimakrisen...11

Workshop om tolkning af folkeoplysningsloven...15

Indkaldelse ti repræsentantskabsmøde...16

Kort nyt...16

Frederik Hansen og Steffen Hartje:

Den kommende revision af folkeoplysningsloven

Tag mere hensyn til det frivillige foreningsdanmark end forsøget på at ramme nogle få foreninger, der ikke overholder loven!

Den ændring af folkeoplysningsloven, der blev vedtaget i 2016, som en del af indsatsen mod foreninger, der modarbejder demokratiet og de grundlæggende frihedsrettigheder, skal nu evalueres.

De vigtigste ændringer af loven var følgende:

- *At foreninger, hvis formål og adfærd modarbejder eller underminerer demokrati og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, ikke kan få tilskud eller anvist lokaler eller stillet lokaler til rådighed.*
- *At kommunerne ud fra en risikobaseret tilgang baseret på stikprøver, skal vurdere, om der er behov for et nærmere tilsyn med foreninger, hvor der kan være risiko for overtrædelse af lovens bestemmelser.*
- *At kommunerne skal offentliggøre lister over, hvilke foreninger, der bliver tildelt støtte, og hvilke der har fået afslag på støtte efter loven.*

Videncenter for Folkeoplysning (VIFO) har påtaget sig opgaven med det formål at undersøge, hvordan folkeoplysningslovens nye bestemmelser er blevet implementeret i kommunerne, og hvilken effekt de nye regler har haft siden deres ikrafttræden i 2017.

Evalueringen skal bl.a. afdække følgende temaer:

- *Kommunernes procedurer vedrørende tilsyn på området.*
- *Omfanget af brugen af de nye bestemmelser i loven i forhold til afslag på tilskud og fratagelse af tilskud.*
- *Hvilke typer af foreninger der har fået afslag/har fået frataget tilskud.*

- *I hvilket omfang kommunerne har videregivet oplysninger til SKAT og modtaget oplysninger fra SKAT.*
- *Kommunernes vurdering af ressourceforbrug som følge af lovændringen.*
- *Kommunernes oplevede udfordringer og muligheder ved lovændringen.¹*

Ved at kortlægge disse temaer skal VIFO give et samlet indblik i lovændringens konsekvenser, herunder om kommunerne oplever, at de med lovændringen har fået et brugbart redskab i den daglige forvaltning af folkeoplysningsloven.

Problemerne i 2016

Det er igen hemmelighed, at der i forbindelse med gennemførelsen af lovændringerne i 2016 kun i meget ringe grad blevet taget hensyn til de ændringsforslag, der kom fra landsorganisationerne på folkeoplysningsområdet. Det gjorde der ikke, fordi ændringsforslaget var en del af en større lovpakke, der skulle begrænse udbredelsen af antidemokratiske aktiviteter på en række forskellige områder, efter at der bl.a. havde været en offentlig debat om, hvordan enkelte foreninger havde misbrugt folkeoplysningsloven ved at få tilskud, de ikke var berettiget til.

Fritid&Samfund støttede sammen med en række andre landsorganisationer hensigten med lovændringen om, at antidemokratiske foreninger ikke skal kunne få tilskud eller få anvist lokaler i henhold til folkeoplysningsloven og kommunalfuldmagtsreglerne. Det var dog vigtigt for os at påpege, at målet med at forhindre nogle få rabiate religiøse foreninger i at få tilskud ikke måtte føre til, at man gennem et øget bureaukrati straffer alle de andre aktører, der får støtte fra loven.

Et eksempel på en sådan fejlslagen lovgivning var lovændringer i forbindelse med Tvind-sagen.

På baggrund af denne sag fik alle foreninger, der fik støtte fra

---

¹ Kilde og yderligere oplysninger: www.vifo.dk

folkeoplysningsloven m.m., gennem en lovændring pålagt en lang række bureaukratiske krav, fordi man gerne ville ramme én aktør: Tvind-koncernen. Det lykkedes ikke for alvor at ramme Tvind, og i stedet gjorde man det mere svært for det frivillige Danmark.

På samme måde som tvind-loven er flere af lovændringerne fra 2016 problematiske, fordi de gør det mere bureaukratisk og dermed mere besværligt at være frivillig, uden at det har nogen nævneværdig effekt i forhold til dem, man ønsker at ramme: de antidemokratiske grupperinger.

Det er således unødvendigt, at loven nu kræver, at alle foreningsregnskaberne skal offentliggøres (§29). Hvem har gavn af det? Kommunerne har i forvejen adgang til regnskaberne og det samme har de politiske beslutningstagere. Hvorfor skal de så offentliggøres med det ekstra bureaukratiske arbejde, der deraf følger? Ikke mindst for de foreninger, der har indtægter fra andre kilder end folkeoplysningsloven.

At denne lovændring ikke er let at administrere, fremgår af, at det her to år efter ikrafttrædelsen af lovændringerne, kun er meget få kommuner, der har lagt regnskaber op på deres hjemmesider.

Det er endnu mere problematisk, når loven nu kræver, at kommunalbestyrelsen skal offentliggøre en fortegnelse over foreninger, der har fået afslag på at få tilskud eller på at få anvist lokaler (§35.2).

Tænk hvis man alle andre steder i de offentlige forvaltninger skulle til at offentliggøre lister over, hvem der har fået afslag på tilskud m.v.? Hvis en forening har fået et afslag, fordi den ikke opfylder lovens betingelser for tilskud eller anvisning af lokaler, så er den sag afsluttet, og kan ikke have interesse for nogen. Denne lovændring er ren symbolpolitik uden anden effekt, end at den giver de kommunale medarbejder på folkeoplysningsområdet en helt unødvendig ekstra arbejdsbyrde, og bør derfor fjernes.

Hvilke paragraffer skal ændres?

Den igangsatte evaluering af lovændringerne fra 2016 bør derfor som minimum få den konsekvens, at de fører til lovændringer af lovens §29 og §35.2.

Frederik Hansen er formand i Fritid&Samfund
Steffen Hartje er sekretariatsleder.

Tolkning af Folkeoplysningsloven ved Søren Götzsche

Lokaletilskud

Lokaletilskuddene er at de områder i folkeoplysningsloven, der oftest giver anledning til debat og diskussioner om rimeligheden i grundlaget.

Vi oplever, at usikkerheden i forhold til administrationen af de forskellige tilskudsvilkår er intensiveret i de senere år på grund af, at hverken Kulturministeriet eller Kommunernes Landsforening har ønsket at melde ud, hvad de har af politiske ønsker til den offentlige støtte til faciliteter. En konsekvens heraf har været, at administrationen af lokaletilskuddet i nogle kommuner er blevet strammet udover lovens intentioner, fordi forvaltningerne bliver nervøse for at "yde for store tilskud".

Historisk tilbageblik

I slutningen af 50'erne og begyndelsen af 60'erne begyndte det at gå bedre med den kommunale økonomi, og der var samtidigt en stigende interesse i kommunerne for at styrke det lokale frivillige foreningsliv. Mange sogneråd og kommuner kunne se fornuften i at støtte etableringen af faciliteter, og ofte støttede man med "krone til krone". Når foreningen kunne indsamle midler i lokalsamfundet, ydede kommunen ofte et tilsvarende forløb.

Med fritidsloven i 1968 blev det lovfæstet, at kommunen skulle yde et lokaletilskud til driftsudgiften på mindst 75 % af den del af udgifterne, der vedrører aktiviteter for børn og unge under 25 år. Princippet var også, at "Voksne kan selv betale". Det blev dog samtidigt besluttet, at tilskuddet højst kunne udgøre 50 kr. pr. aktivitetstime. Ved vedtagelsen af folkeoplysningsloven i 1990 blev det besluttet, at taksten skulle følge prisudviklingen og den blev hævet til ca. 100 kr. i timen, mens timer i haller kunne opnå det dobbelte i tilskud. På dette tidspunkt var der i de mindre landsogne eller kommuner, primært tale om selvejende faciliteter, hvor kommunen ydede et driftstilskud, mens der i de større kommuner, ikke mindst i Hovedstadsområdet, primært var tale om kommunale faciliteter. Princippet om tilskuddet til de private faciliteter skulle desuden ses i forhold til bestemmelsen om, at

offentlige faciliteter skulle stilles gratis til rådighed.

I forbindelse med vedtagelsen af Folkeoplysningsloven i 1990 meddelte Undervisningsministeriet, at de mange statslige afgørelser vedrørende fortolkningen af fritidsloven ikke vedrørte den nye lov, men at der på den anden side ikke var nogen ændringer i lovens principielle indhold. De gamle fritidslovaftgørelser har derfor i vidt omfang fungeret som vejledninger, også i forbindelse med Folkeoplysningslovens intentioner.

Forskellen i vilkårene for private og offentlige faciliteter blev yderligere tydeliggjort i forbindelse med strukturreformen i 2007, hvor de mindre landkommuner blev lagt sammen med større provinskommuner, og hvor forskellen i tilskudsvilkår for de private og kommunale faciliteter blev åbenbare.

Gennemførelsen af strukturreformen medførte en stor lovændring i 2010 som gjorde det muligt, at kommunerne kunne nedsætte lokaletilskuddet fra mindst 75 % til mindst 65 %. Samtidigt blev der indført en mulighed for en udligningsordning, så en del af det supplerende kommunale driftstilskud til foreninger i private lokaler, kunne opkræves som gebyr hos de foreninger, der benytter gratis kommunale lokaler. Et af grundprincipperne i denne lovændring var, at man ville forsøge at give mulighed for, at lokaleudgifterne for den lokale spejdergruppe eller idrætsforening, der selv har bygget og i høj grad selv finansierer sine faciliteter, i højere grad kunne ligestilles med foreninger i gratis offentlige faciliteter.

Lokaletilskuddet

Lokaletilskuddet vedrører som navnet siger "Lokalet". Det er der, hvor foreningens folkeoplysende aktiviteter foregår. Det er her aktiviteterne finder sted, men også det sociale samvær, møder, arrangementer, stævner, generalforsamling og alt andet. Det er ikke et krav, at aktiviteterne er planlagte, at der er en træner tilstede, at alle medlemmer kan deltage etc.

Et lokale består af 4 vægge, (kun 3, hvis det er et skyttehus), gulv og loft. Det betyder, at en adskillelse er en væg, foldedør eller lignende, men ikke et net eller tæppe. Lokalet omfatter også de fornødne birum, eksempelvis omklædningsrum, depoter, cafeteriet mv. Derfor skal

fodboldklubben eller andre udendørsidrætter også have lokaletilskud til deres omklædningsrum. Der er også tilskud til et undervisningslokale på et skib, hvis det kan fastslås, at der foregår folkeoplysende aktiviteter i form af undervisning eller lignende.

Den eneste undtagelse fra denne regel er rideklubber, som kun har ret til tilskud til ridehallen og rytterstue, mens der ikke er tilskud til stald og sadelrum.

Anvisningsforpligtelsen

Anvisningsforpligtelsen omfatter offentlige udendørsfaciliteter, der er egnede til foreningens aktiviteter, men ikke udendørsarealer. Det betyder, at en offentlig skov til orienteringsløb eller mountainbike, en sø eller vandløb til kano eller sejlsport ikke skal anvises. En golfbane skal anvises vederlagsfrit til golfklubben, men kommunen kan godt udleje en mark til en golfklub, og godkende, at der efterfølgende anlægges en bane.

Et andet punkt, der ofte giver anledning til lokale diskussioner, er definitionen af lokaleudgifter og vurdering af ordinær vedligeholdelse, som er tilskudsberettiget, kontra ekstraordinær vedligeholdelse, der ikke er tilskudsberettiget. Udskiftning af en glødepære, en radiatorhane eller en tagplade er tilskudsberettiget, mens en ny LED pære, en ny termostatventil eller nyt tag ikke er det.

Det gælder også vurderingen af om udgiften vedrører lokalet eller inventaret. En ofte anvendt tommelfingerregel er at "vende huset på hovedet". I det eksempel vil de ting, "der falder ud" være inventar og dermed ikke tilskudsberettiget. Er benzin til græsslåmaskinen en driftsudgift til klubhuset?

25 årsreglen

Et af de seneste års helt store debattemner, har været spørgsmålet om fjernelsen af 25 årsreglen. Der har været fremført det synspunkt, at kommunerne skal yde tilskud til alle selvejende lokaler uanset deltagernes alder. Der har da også været fremført en række eksempler på uhensigtsmæssigheder og tilskudstænkning på baggrund af reglen. Først og fremmest skal det understreges, at spørgsmålet om hvorvidt kommunen anvender 25 årsreglen eller ej, alene er en lokal kommunal

afgørelse. Det er også klart, at de kommuner, der ønsker reglen fjernet, - typisk landkommuner med en forholdsmæssig stor lokalekapacitet, - stort set alle sammen har ændret administrationen af tilskudsordningen således, at den kun tager hensyn til medlemssammensætningen i foreningen som helhed, fremfor lovens oprindelige intention om at yde tilskuddet på baggrund af en opgørelse af deltagersammensætningen i hver enkelt aktivitetstime for sig. På den anden side er det typisk kommuner, der stort set kun har kommunale faciliteter, som ikke anvender reglen. Det er derfor også et stort ønske i Fritid & Samfund, at der stadig gives mulighed for en lokal fortolkning af loven, men også at der fortsat gives mulighed for at udsende vejledende fortolkningsbidrag til de involverede parter.

Søren Götzsche er konsulent i Furesø Kommune og bestyrelsesmedlem i Fritid&Samfund.

Nye tendenser i tiden ved Steffen Hartje:

Er vi på vej mod en ny asketisk livsstil affødt af klimakrisen?

Næsten hver uge kommer der nyheder om de negative konsekvenser af den globale opvarmning. En netop offentliggjort rapport fra Monash University i Melbourne, Australien viser, at den stigende koncentration af CO₂, skaber afgrøder, der er fattigere på næringstoffer, hvad der kan føre til blodmangel og dårligere kognitiv udvikling hos børn. En undersøgelse foretaget af WHO konkluderer, at den globale opvarmning indenfor en periode fra 10-30 år, vil være årsag til 250.000 dødsfald om året. Dødsfald der er forårsaget af hedeølger, underernæring, malaria og diarré. Også i Danmark koster varmen liv. Den varme sommer sidste år resulterede i 250 flere dødsfald end forventet. Andre konsekvenser af den globale opvarmning er skybrud med deraf følgende oversvømmelser, skovbrande, en hastig smeltende is ved polerne og i Siberien, hævet vandstand m.m.

I takt med at der kommer mange nye informationer om konsekvenserne af den globale opvarmning, begynder flere og flere danskere at omlægge deres levevis. Hver dag kan man læse om folk, der spiser mindre kød eller helt dropper kødspisning. Folk der nedsætter forbruget af flyrejser eller helt stopper med at flyve, og folk der generelt vil forsøge at forbruge mindre. Denne omlægning af livsstil i en mere asketisk retning vil ganske givet få betydning for både arbejds- og fritidslivet, fordi den ikke kun kommer til at berøre dem, der vælger en mere asketisk livsstil, men også de, der ikke gør det, ved, at førstnævnte forsøger at udbrede deres mådehold til sidstnævnte.

Askese i en historisk kontekst

En asketisk livsstil er ikke et nyt fænomen, men går langt tilbage i tiden.

Ordet Askese kommer oprindeligt fra det antikke Grækenland og betyder øvelse eller træning. Askese var således noget, som grækerne

foretog sig på idrætspladsen, når de trænede i datidens idrætsdiscipliner. Når en atlet træner for at blive bedre, fravælger han samtidig noget andet og ud fra denne forståelse af ordet, er alle der træner asketer. Efterhånden som tiden gik, blev ordet også indoptaget i den religiøse verden bl.a i kristendommen og i buddhismen. I kristendommen blev det udtryk for et nøjsomt klosterliv uden pomp og pragt, og i buddhismen kom askese til at betyde afholdenhed, der inkluderede både seksuel afholdenhed, afholdenhed fra kropslig udfoldelse samt i perioder afholdenhed fra mad og drikke. Derved fik ordet en ganske anden betydning, end det oprindeligt havde. Hvor det tidligere var knyttet til kropslig udfoldelse, blev det nu et udtryk for kropslig afholdenhed. En asketisk livsstil kunne dog i følge buddhismen overdrives, så den blev til selvpineri, hvad der ikke var bedre end dens modstykke overdrevet sanselighed.

Fra det religiøse område blev den asketiske livsstil udbredt til mange andre områder af samfundslivet og fik i Tyskland og i de skandinaviske lande også betydning for vores arbejdsmoral og etik, ved at understrege nødvendigheden af hårdt arbejde, disciplin og sparsommelighed.

Pietismen

Idealet om en puritansk og asketisk livsstil var også grundsynet i pietismen, der i 1700-tallet, fik en væsentlig indflydelse på den danske samfundsudvikling. For en pietist var ydre pragt et tegn på, at den pågældende person manglede indre dyd og derfor var i besiddelse af en overfladisk personlighed. Frem for at fremvise rigdom og magt gennem elegant adfærd, som det daværende aristokrati gjorde, skulle man som pietist i stedet leve et nøjsomt liv, hvor flid og alvor var livsidealet.

Pietismen havde sin storhedstid under Christian den 6., der havde fået en pietistisk opdragelse, og førte under hans regeringstid til en række forbud bl.a. imod julestuer (julegilder), der ofte gik ganske lystigt til og andre udskejelser i nattelivet. Der blev desuden indført tvungen konfirmationsforberedelse i hele landet og tvunget skolegang også for de børn, der tidligere var fritaget på grund af, at de indgik som

arbejdskraft sammen med deres forældre.

Efter Christian den 6.s død mistede pietismen hurtigt dens store indflydelse, fordi Frederik den 5. langt fra delte sin fars pietistiske holdning, og efterfølgende fik pietismen, og den askese den stod for, et dårligt ry. Ikke mindst på grund af den række af forbud den fik gennemført, og som forhindrede mange af de lystige udfoldelser, som danskerne historisk altid havde sat pris på, bl.a. blev teatre lukket på grund af den fanatiske fromhed ved hoffet under Christian den 6. Kritikken af pietismen overser imidlertid ofte, dens positive betydning ikke mindst for arbejdsmoralen, skolevæsenet og for oplysningen af almuen.

Den menneskeskabte globale opvarmning og den deraf affødte klimakrise med ekstremt vejr, vil efter alt at dømme sætte en ny form for asketisk livsførelse på dagsorden. En askese, der ikke er affødt af hverken idrætstræningsprincipper eller en bestemt religionsopfattelse, men af en ydre nødvendighed: truslen fra en mulig klimakatastrofe. På samme måde som under pietismen vil den kunne få betydning for hele samfundet, fordi de borgere, der ikke har tænkt sig at ændre livsstil, vil blive presset til også at ændre adfærd i en mere mådeholdende retning. Det kan typisk ske gennem dialog eller gennem forbud via lovgivning.(skatter, påbud).

Der kan ikke herske tvivl om, at det er nødvendigt, at vi alle forholder os til klimakrisen både på det personlige- og det samfundsmæssige plan, og at det er nødvendigt at ændre livsstil i en mere asketisk retning, hvis vi skal bidrage til at bremse den globale opvarmning. Men det er samtidigt ud fra de historiske erfaringer vigtigt at forhindre, at udbredelsen af en ny asketisk livsstil ikke ender i et moralsk og samfundsmæssigt forbudshelvede som på Christian den 6. tid. Derfor bør man tilstræbe at finde en balance, hvor man primært lever asketisk på de områder, der betyder mest i forhold til at skabe en bæredygtig udvikling, samtidig med at man undgår en navlebeskuende kontrol af privatpersoner forbrug og adfærd.

Hvordan påvirkes fritidslivet?

Klimakrisen påvirker allerede idrætten nu, ved at ekstreme vejrforhold har ført til aflysning af idrætsaktiviteter eller har betydet, at idræt er blevet gennemført under usædvanlige varme vilkår med fare for, at atleterne kan få hedeslag. Men det stigende fokus på at minimere forbruget af naturressurser som en ny asketisk livsstil vil medføre, kan også komme til at betyde en nødvendig revurdering af de nuværende motions- og idrætsaktiviteter med henblik på at begrænse CO₂ forbruget m.m. for at gøre fritidsaktiviteterne så klimaneutrale som overhovedet muligt. (Eks. miljøbelastningen fra kunstgræsbaner, ressourceforbruget fra udendørs skøjtebaner m.v.)

Litteratur:

Korsgaard, Ove: Askese og afsavn har fremtiden for sig.

Kronik i Politikken den 21/7 2019

F. Elle Jensen: Pietismen i Jylland. Teologiske Studier. II. Afd. Nr. 5.

Prins Carls Skolemuseum: Pietismen i Danmark (webtekst)

Fritid & Samfund inviterer til workshop:

Folkeoplysningsloven – Hvilke problemer kan der være med at tolke den?

INDHOLD:

Workshopen bygger primært på deltagernes spørgsmål.

Desuden vil følgende emner blive berørt:

- *Hvilke betingelser skal være opfyldt for at blive godkendt som folkeoplysende forening/oplysningsforbund?
- *Tilhørsforholdskriteriet – hvordan skal det forstås?
- *Hvornår er der tale om kommercielle eller antidemokratiske aktører?
- *Hvordan lever kommunerne op til de skærpede tilsynskrav?
- *Hvordan kan tilsynsarbejdet tilrettelægges?
- *Erfaringer med offentliggørelse af regnskaber og anvisning af lokaler.
- *Lokaler og anlæg – herunder metoder for anvisning af faciliteter.
- *Anvisning af lokaler sker efter forskellige principper. Findes der en retfærdig fordelingsprocedure?
- *Tilskud til private lokaler.
- *Opkrævning af gebyrer for kommunale lokaler – fordele og ulemper.
- *Betingelser for facilitetsanvisning generelt og til ikke-folkeoplysende foreninger.
- *Hvilke tilskudsformer- og modeller kan med fordel bruges?
- *Partnerskaber mellem kommune og foreningsliv.
- *25-års-reglen – fordele og ulemper? Hvordan kan den administreres?

Workshopen afholdes tre forskellige steder:

Hotel Vissenbjerg Storkro. Tirsdag den 26/11/19 10.00-15.00

Nørresundby Idrætscenter. Tirsdag den 21/1/20 10.00-15.00

DGI-huset, Aarhus. Tirsdag den 28/1/20 17.00-21.30

Yderligere oplysninger på www.fritid-samfund.dk under kurser.

Workshopledere: Søren Götzsche og Kai Raun.

Indkaldelse ti repræsentantskabsmøde 2020

Fritid&Samfunds repræsentantskabsmøde 2020 afholdes den 13/5 kl. 10-14 kl. 2020 i Kolding på Kolding Kommunes Uddannelsescenter. Dagorden i henhold til vedtægterne.

Kort nyt.

KL afholder grundkursus i folkeoplysning

den 28+29. november 2019

Mødecenter Odense, Buchwaldsgade 48, 5000 Odense C

Yderligere oplysninger <https://tilmeld.kl.dk/grundkursus-folkeoplysning-2019>

Lille stigning i antallet af idrætsfaciliteter

En ny opgørelse over idrætsfaciliteter fra Facilitetsdatabasen.dk, viser, at der pr. 1. juli 2019 var registreret 10.933. Det er en lille stigning på 205 anlæg fra de 10.728, der var registreret i 2017. Stigningen svar til cirka 1,9 pct.

Tabelen viser antallet af anlæg og baner, bassiner og golfhuller indenfor 15 hovedkategorier.

Facilitetstype	Antal anlæg	Antal baner, bassiner, golfhuller mv.
Atletikanlæg	321	-
Badmintonhaller	62	335 (badmintonbaner)
Curlinghaller	4	15 (curlingbaner)
Fitnesscentre	1422	-
Fodboldanlæg	1853	4567 (11-mandsbaner)
Golfanlæg	197	3573 (huller)
Store idrætshaller (>800 m ²)	1650	1598 (håndboldbaner)
Små idrætshaller (300-799 m ²)	638	-
Idrætslokaler/sale (<300 m ²)	2294	-
Rideanlæg	564	-
Skydeanlæg	776	-
Skøjteanlæg	30	27 (ishockeybaner)
Svømmeanlæg	386	767 (bassiner)
Tennisanlæg, udendørs	654	2118 (tennisbaner)
Tennishaller	82	192 (tennisbaner)
I alt	10933	

Kilde: Facilitetsdatabasen. Badminton- og tennishaller omfatter alene dedikerede haller til henholdsvis badminton og tennis.

Idrætslokaler/sale er kun registreret, hvis de ligger i tilknytning til skoler/uddannelsesinstitutioner og større haller.

Kilde og yderligere oplysninger facilitetsdatabasen: [nærmere information om kriterier for facilitetskategorierne](#)

Bacheloruddannelse i E-sport

Universitetet i Staffordshire og flere andre engelske universiteter tilbyder nu en bachelor- og masteruddannelse i e-sport.

Uddannelsen er lavet for at dække den stigende efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft indenfor gaming industrien, der er i hurtigt fremgang på verdensplan.

E-sportsturneringer har haft en eksplosiv vækst i antallet af tilskuere og i salget af merchandise, og begynder nu at kunne konkurrere med de traditionelle store sportsgrene.

Indholdet i uddannelse vil både være at styrke kendskabet til spil, og i at lære om markering og ledelse i forhold til e-sportområdet.

Så nu spilles der også Counter-Strike på universiteterne.²

---

² Kilde: San Francisco Chronicle 8/10/19

Kultur & fritid/Tidsskriftet Folkeoplysning udgives af

Landsforeningen Fritid & Samfund, Jagtvej 12, Skåde, 8270 Højbjerg

www.fritid-samfund.dk

Sekretariatsleder: Steffen Hartje

Redaktion Steffen Hartje (ansv.)

Fritid & Samfunds holdning udtrykkes i lederen. Øvrige artikler og indlæg udtrykker ikke nødvendigvis Fritid & Samfunds synspunkter.

ISSN 1903-7317